

Predikan i Kyrkhults kyrka 2012 av Tobias Bäckström

3 sönd. i fastan

"Kampen mot ondskan"

1 Sam 17:40-50

Ef 5:1-9

Luk 11:14-26

Ps: 237, 572, 358, 137

Djävulen, finns han? Kan man i vårt moderna samhälle tro på något sådant, att det finns en personlig ond makt, en fiende till Gud? Är det inte dags att avskaffa denna medeltidstanke?

Särskilt som det i dagens evangelium, inte bara talas om *en* ond makt, utan en mängd demoner och deras furste så börjar allt fler att dra öronen åt sig. Det här kan man väl ändå inte tro på? Demoner och besättelse hör väl mer hemma i skräckfilmsgenren än i verkligheten.

Vi har idag vant oss vid att det onda blivit bortförklarat. Man har letat efter förklaringar till de värsta grymheter som människor har begått. Och psyklogerna har försett oss med instrument till hjälp. Misshandel, övergrepp och incest, allt har fått sin förklaring. Människor begår detta för att man själv blivit utsatt för övergrepp i barndomen, eller andra saker som drabbat en och som man nu ger igen på andra.

Och det ligger naturligtvis mycket i detta. Jag ifrågasätter inte att den moderna psykologin har kommit med många pusselbitar till att förklara människors beteende.

Ändå så tror jag att fler och fler frågar sig: "Kan *all* ondska förklaras?" Går det att hitta inomvärldsliga samband till all grymhet som vi hör talas om? Eller händer det att vi står där med en ondska så utstuderad att vi börjar famla efter förklaringar som ligger utanför den moderna världsbilden. Kanske vi hamnar där och att man förstår det orimliga med att det vi kallar ondska bara skulle vara neuroser och andra knutor i själslivet.

För vi löser ju inte onskans problem med att ta bort djävulen. Stalins utresningar och Auschwitz finns ju fortfarande kvar. Och frågan som man kan ställa är: kan människan, skapad till Guds avbild, begå sådana bestialiska handlingar helt utan påverkan utifrån? Gör man inte människan till en djävul om man tar bort djävulen?

Givetvis handlar inte detta som att frånta människan hennes ansvar. Vi kan inte ge oss själva frisedel och skylla på övernaturliga maktens spel med våra liv. Djävulen har ingen makt över oss, om vi inte ger honom den. Men i kampen mot ondskan, både mot ondskan utanför oss, men framför allt mot ondskan som lurar i vårt inre, vore det ett stort taktiskt misstag att inte räkna med vår värsta fiende.

Vi måste inse sanningen om oss själva: i vårt inre finns det ett brohuvud för demoniska krafter, det finns något i vårt eget gåtfulla djup som kittlas av ondskan och som vi kan ha svårt att förklara.

Kampen mot ondskan kan vi därför inte föra på egen hand. Vi har ju en femtekolonnare inom oss som gör att vi inte helt kan lite på oss själva. Kampen går därför ut på att vi måste välja våra allianser.

På den tiden då Sverige hade ett försvar så gav försvarsmakten ut en folder där det stod: ”Varje land har en armé, sin egen eller någon annans.” Innebörden var att om man avvecklar sin armé så kommer tomrummet snart att fyllas av en ockupationsmakt.

Ungefär så kan man sammanfatta det när Jesus talar om den onde anden som finner huset, dvs människan, städat och snyggt och slår sig ner där. Här är det omöjligt att vara neutral. Det finns ingen fredad plats, inget ingenmansland. ”Den som inte är med mig är mot mig” säger Jesus. Vi kan inte stå vid sidan av och vänta med att bestämma oss tills vi sett vilken sida som går segrande ur striden. Att inte ta ställning är också ett ställningstagande. Att bara vara passiv är också ett val.

Men kanske du inte märker av så mycket av kampen i ditt liv? Du kanske inte alls upplever att du plågas av inre konflikter, eller att du ibland gör saker som du egentligen inte vill? Frågan är då: bjuder du motstånd? Vi är alla som alkoholisten som säger: ”klart att jag när som helst kan sluta dricka, men just nu vill jag inte.” Man kan tro att det är så enkelt ända tills man försöker. Det är först när vi försöker förändra oss själva som vi märker av motståndet. Jesus kom till vår värld för att befria oss från ondskan. Både från ondskan utom oss och inom oss. Att följa honom är att vara insatt i den kampen. Att vara kristen är att vara inkallad för strid, och att använda sig av de resurser som står till vårt förfogande. För vi behöver inte utkämpa kampen själva. Vi får stå i kontakt med Gud själv, vi får vara *för* Jesus och då blir han *mot* allt som vill skada oss.

Vi lever i en värld där många vill ha makten över våra liv, men vi har en som är starkare, som vill befria oss. Ondskan är besegrad, kampen utfördes av Jesus på korset. Där stod det avgörande slaget, där förlorade djävulen och drevs på flykten och det som han försöker sen dess är att dra med sig andra i sitt återtåg.

Jesus kallar demonernas furste för Beelsebul. Namnet betyder Flugornas Herre. Han liknar alltså de onda andarna som surrande flugor, som egentligen saknar makt. Luther har en annan bild av djävulen, han liknar honom vid en bandhund som visserligen kan skälla på oss, men inte skada oss så länge vi inte går innanför kopplets räckvidd.

Tron på Jesus erbjuder inget sätt att slippa ifrån kampen utan ett sätt att vinna den. Vi kan inte själva jaga bort alla onda tankar, men vi kan låta oss fyllas av Kristi tankar. Vi får i varje kamp välja honom som segrat åt oss och på det sättet, införliva hans seger i våra liv.

Vår kamp handlar om att gå i allians med Jesus. När vi går till kyrkan, söker oss till gudstjänsten så är det för att hämta kraft, kraft för att orka med kampen i livet. När vi tar emot nattvardens bröd och vin, så är det för att ta emot honom som bistår oss. När vi låter oss fyllas av honom så har vi redan segrat i kampen mot det onda.